

STANOVISKO SVAZU ENERGETIKY ČESKÉ REPUBLIKY K NÁVRHU NAŘÍZENÍ O URYCHLENÍ POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V RÁMCI ENVIRONMENTÁLNÍHO OMNIBUSU

Kontaktní osoba: Jan Šebesta, jan.sebesta@svazenergetiky.cz
14. dubna 2026

SEČR považuje přijetí environmentálního omnibusu a zejména návrhu nařízení o urychlení posuzování vlivů na životní prostředí za nezbytné. Z našeho pohledu je ale zatím málo ambiciózní.

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

SEČR vítá návrh Environmentálního omnibusu a řadu jeho návrhů ke zjednodušení administrativy a legislativy v oblasti životního prostředí. Návrh nařízení o urychlení posuzování vlivů na životní prostředí považujeme za zásadní a nezbytnou cestu k simplifikaci procesu posuzování vlivů na životní prostředí. SEČR proto považuje přijetí environmentálního omnibusu a zejména návrhu nařízení o urychlení posuzování vlivů na životní prostředí za nezbytné. Z našeho pohledu je ale zatím málo ambiciózní.

Evropská komise v lednu 2025 předložila [balíček opatření](#) ke zjednodušení právních předpisů v oblasti životního prostředí týkajících se průmyslových emisí, oběhového hospodářství, posuzování vlivů na životní prostředí a geoprostorových dat. Změny mají dle EK přispět ke snížení administrativní zátěže podniků a zároveň zachovávají ambiciózní cíle EU v oblasti ochrany životního prostředí a lidského zdraví. Mají dále urychlit a zefektivnit povolovací procesy pro všechny projekty, zejména ve strategických odvětvích, jako jsou strategické digitální projekty, projekty v oblasti kritických surovin a cenově dostupného bydlení, a usnadnit přechod na čistou a digitální ekonomiku v EU. Zjednodušení právních předpisů a snížení administrativní zátěže má pro splnění těchto cílů v oblasti životního prostředí a posílení konkurenceschopnosti EU skutečně zásadní význam.

Pro členy Svazu energetiky ČR (SEČR) je zásadním bodem právě **zjednodušené posuzování vlivů na životní prostředí v rámci povolovacích procesů** (návrhu nařízení o urychlení posuzování vlivů na životní prostředí), což je i jedním z hlavních pilířů balíčku.

Předkladatelé projektů by dle EK mohli využívat zjednodušené a zrychlené postupy, včetně jednotných kontaktních míst a digitalizace. Tato opatření mají urychlit klíčové projekty nezbytné pro hospodářství EU. Kromě toho návrh obsahuje soubor nástrojů s dalšími zrychlujícími opatřeními pro strategická odvětví a projekty, které přispívají k dekarbonizaci nebo účinnému využívání zdrojů, včetně cenově dostupného bydlení.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY K NÁVRHU NAŘÍZENÍ O URYCHLENÍ POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1. K nařízení obecně

Z pohledu SEČR je potřebné řešit mj. problematiku rozsahu a obsahu vydávaných aktů (ať již „odůvodněného závěru“, tedy stanoviska EIA, nebo jeho zohlednění v povolovacích procesech). Je nepochybné, že zajištění vysokých standardů životního prostředí je realizováno především prostřednictvím podmínek a opatření k minimalizaci vlivů na životní prostředí. Podrobné vypořádání veškerých vyjádření veřejnosti, z nichž se mnohá v případě problematických záměrů opakují, není nezbytné. Nařízení by mělo stanovit, že vyjádření veřejnosti mohou být vypořádána jako jeden celek, a to stručně, aby bylo zejména zřejmé, jestli se vyjádření promítlo do podmínek odůvodněného závěru či nikoliv. Zároveň je potřeba omezit délku odůvodnění odůvodněného závěru např. počtem normostran, což povede správní orgány k zaměření na skutečně relevantní obsah.

2. K článku 4

Vítáme návrh čl. 4 a podporu sloučení/koordinaci procesů SEA a EIA tam, kde je to možné. Rovněž v praktické realizaci v ČR dochází k situacím, kdy k potřebě souběhu procesů může dojít. Přestože pro české orgány SEA se jedná o nežádoucí stav, pro praktickou realizaci záměrů je současný v ČR až dogmaticky vyžadovaný postup (nejprve SEA a pak až EIA) významnou bariérou k realizaci staveb. Nejde totiž jen o procesy posuzování vlivů na životní prostředí samotné, ale zejména o rámce, ve kterých jsou pořizovány. Trvání na postupu nejprve SEA a pak EIA je totiž zároveň trvání na pořízení změny územně plánovací dokumentace, a následně teprve zahájení procesu EIA, jehož výstup je podkladem pro povolovací řízení. Domníváme se, že je proto možné i tyto procesy spojit/koordinovat, umožnit efektivní využívání podkladů apod., zejména pokud potřeba jejich koordinovaného nebo společného postupu vyplývá z faktického stavu přípravy jakým je například časový souběh.

3. K článku 5

Svaz energetiky ČR v rámci snah o zefektivnění procesů a snížení administrativy vítá, že by změny záměrů podléhaly posouzení vlivů na životní prostředí pouze v případě, že by změny představovaly významná rizika pro ŽP. Pokud dojde v rámci screeningu správní orgán k závěru, že nedojde změnou záměru k významným rizikům pro ŽP oproti stávajícímu záměru, pak je zcela zbytečné změnu záměru posuzovat, protože bude v nejhorším vliv zachován na stávající, již ale povolené úrovni. Tento postup by umožnil změnu, obnovu, prodloužení provozu či rekonstrukci záměrů v jednodušším, levnějším a rychlejším povolovacím postupu. U energetické infrastruktury tak by tato úprava mohla znamenat snížení nákladů, které musí platit zákazníci v regulovaných cenách.

Navrhujeme, upravit článek č. 5 upraven tak, aby se vztahoval v souladu s jeho odůvodněním v nařízení na všechny záměry a stal se pravidlem obecným.

4. K článku 6

SEČR vítá zásadu koncentrace námitek v čl. 6 – princip, že námítka, jež nebyly uplatněny v řízení před správními orgány, již nebude možné uplatňovat v řízení před soudem. Tento princip je běžný i v jiných řízeních, a mohl by zabránit obstrukcím a výrazně snížit počet námitek.

SEČR ale žádá, aby byl požadavek na koncentraci námitek formulován obligatorně.

5. K článku 7

U čl. 7 v obecné rovině vítáme princip zkrácování lhůt. Reakcí veřejné správy na tento návrh by měla být následná identifikace překážek vedoucích k tomu, že lhůty nejsou naplňovány a přijetí opatření k zajištění jejich dodržování. Tím nutně není větší počet úředníků, ale přijetí i jiných typů dalších opatření. Těmi mohou být legislativní úpravy eliminující prvky národní legislativy, které nejsou směrnicemi požadovány, nebo opatření organizační, jakými je automatizace některých administrativních postupů, organizace práce, implementace umělé inteligence apod. Stanovení lhůt by nemělo být vykládáno tak, že „screening“ a „scoping“ mají být odděleny. V ČR máme dobré zkušenosti z národní úpravy, která obě fáze spojuje, ale mělo by být zřejmé, jaké lhůty aplikovat v případě že tyto postupy probíhají společně (např. se použije ta delší z nich).

Dále požadujeme zkrácení lhůty v odst. 1 písm. c) z 90 na 60 dní, tak aby lhůta odpovídala národní úpravě (prokazatelně tedy jde postupy provádět rychleji) a z obdobného důvodu navrhuje zkrátit lhůtu uvedenou v odst. 1 v písm. e) z 90 na 60 dní. Dále požadujeme, aby v odst. 1 v rámci druhého pododstavce písm. d) bylo doplněno, že oznamovatelem takto doložené informace mohou být zveřejněny až společně s odůvodněným závěrem, v opačném případě by opakované projednání v celém rozsahu vytvářelo neúměrnou časovou prodlevu.

6. K článku 10

K čl. 10 uvádíme, že vítáme digitalizační snahy procesů obecně. Nedomníváme se však, že je třeba digitalizaci jednotit na úrovni Evropské unie, protože to není reálné a nezbytné. Legislativní úpravy povolovacích procesů jsou mezi členskými státy natolik odlišné, že i přes jejich unifikaci směrnicí nebo aktuálním návrhem nařízení, by nemohla reflektovat národní specifika. Jakékoliv národní legislativní úpravy, které by se těchto evidovaných aspektů dotýkaly, by musely být revidovány vždy i za účelem promítnutí do takové evropské databáze, což nepovažujeme za žádoucí. Je rovněž jen naprosté minimum projektů, pro které by vedení těchto informací na evropské úrovni, mohlo vést k urychlení povolovacích postupů (např. přeshraniční záměry technické či dopravní infrastruktury). Zavedení takové evropské databáze by rovněž vyžadovalo daleko delší časové období, než které by bylo potřebné k zajištění na národní úrovni.

Zároveň zveřejňování informací musí být slučitelné nejen s vyjmenovanými zájmy, ale rovněž se zájmy na ochraně kritické infrastruktury. Domníváme se, že je třeba na ochranu informací a údajů o kritické infrastruktuře klást zvýšený důraz již v rané fázi její realizace.

7. K článku 14

Čl. 14 v kombinaci s návrhem přílohy nařízení principiálně podporujeme. A to i proto, že reflektuje principy úprav navrhovaných v rámci např. grid package. Je ale vhodné daleko více precizovat, na které stavby se předpokládá, že bude ustanovení dopadat. Fikce souhlasu závazného stanoviska (podkladového aktu) je součástí českého právního řádu již řadu let. Zákonem o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie byla za určitých situací pro určité stavby zavedena i fikce rozhodnutí. Závěrem je třeba vyjasnit, zda se úprava týká obecně všech povolovacích řízení nebo jen těch, jejichž součástí je EIA, z návrhu to není zřejmé.

Například u požadavku bodu II. přílohy, kterým je stanoveno, že konečná rozhodnutí mají být vždy výslovná, jde o rozpor s RED směrnicí, která pro určité stavby předpokládá i možnost fiktivního konečného rozhodnutí.

Fikce souhlasu by měla být naopak umožněna i v rámci řízení dle směrnic 2000/60/ES, 2009/147/ES, 2011/92/EU nebo 92/43/EHS, a to i na konečná rozhodnutí.

8. K celkové revizi směrnice EIA

Zároveň by se ale samotné nařízení mělo zabývat také většími změnami v rámci směrnice 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, a to jak v normativním textu, tak v přílohách. Ukazuje se totiž, že některé limitní hodnoty jsou nastaveny příliš přísně a neodpovídají současnému stavu ani používaným technologiím.